

මෙරට වෙසෙන විවිධ ප්‍රජාවන්ගෙන් සුසැදි බහු සංස්කෘතික සමාජ රටාවට ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ-වයක් ඇති අපගේ ප්‍රජාවන්ගේ දැක්මක් දැකගත හැකි ප්‍රජාවන්ගේ දැක්මක් ද ඇති මතය. ඊට අපගේ මව් බිමේ වන ආගමික හා සංස්කෘතිකමය හරයක් බෙහෙවින් ම බලපායි. මව් බිමේ බහුතරයකගේ ආගම වන බොදු දහමත්, විහාරස්ථානත්, එම විහාර වාසී සංස්කෘතියත් මෙරටේදී අපගේ දැක්මක් මේ සමාජයට මුහුණ දීමට හේතු වැදගත් වෙයි.

මෙලෙසින් නුවර ඇති විහාරස්ථාන අතරින් ඩැංචිකොං ප්‍රදේශයේ ධම්මදීප ගාවනා මධ්‍යස්ථානය එම ප්‍රදේශයේ බොදු දහ හට සැලසුණේ ඉහතම සෙයකි. එහි දිගුවක් ලෙස වසර කීපයකට පෙර ඉදි වූ පැරණිම විහාරස්ථානයද හැදින්විය හැකිය. මේ විහාරස්ථාන දෙකෙහිම නායක ස්වාමීන්වනන්ගේ ලෙස කටයුතු කරන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ මාලිගාතැන් රජමහා විහාරස්ථානයාධිපති වනන්ගේ වන පුජ්‍ය ශාස්ත්‍රපති හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වමීන් වනන්ගේයි.

වසර 1994 අප්‍රේල් 29 දා මෙරටට වැඩම කළ පුජ්‍ය ශාස්ත්‍රපති හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වාමීන් වනන්ගේට සුඛි මස 7 වන දා මහනුවර අසිරි මහා විහාරයේ සියම නිකායේ අසිරි පාර්ශවයේ ඔස්ට්‍රේලියාවේ සංඝාතනායක පදවියට පත් කරනු ලැබීම මෙහි වෙනස අ පයියව් දෙකෙන් සතුටට කාරුණයයි. උන්වනන්ගේ මව් බිමේදී මෙතෙක් මෙ රටේ දී කැරකෙන සතු බවට නාමයෙන් ද උන්වනන්ගේ පිළිම ලබනා සේක. පදවි හා ගෞරව නාමයන්ගෙන් පිළිම ලැබ පෙරළා උන්වනන්ගේ මෙහි වැඩම කළ දා පස් වරක් උන්වනන්ගේ සමග මේ පිළිසැරක ගෙදෙන්නට අපි වරම් ලැබුවමු.

"බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පස්සේ අපේ බුද්ධ ශාසනය පැවතගෙන ආවේ අපේ ගරුකර සංඝයා වනන්ගේලා නිසයි. සාමන්තර සංඝයා වනන්ගේලා කොපමණ වැඩ සිටියත් බුද්ධ ශාසනය නියමාකාරයේන තමන් අතර සංඝයා වනන්ගේලා ගත්තාය නිසාම උන් වනන්ගේලා උපසම්පදා වුණ දවසේ පටන්, බුද්ධ ප්‍රතිපත්තිය නියමාකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වනේ උපසම්පදාව කියන වනය කරමය අනුව සුදුසුකම් ලැබ ස්වාමීන් වනන්ගේලාටයි"

සංඝ සමාජයේ ඇති වැදගත් කරුණු පිළිබඳ සැකෙවින් පැහැදිලි කරමින් පුජ්‍ය හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වාමීන්වනන්ගේ උන් වනන්ගේගේ හඬ අවදි කළ සේක.

"උපසම්පදා වුණ ස්වාමීන්වනන්ගේලා ගැන වුණාය නිසාම කියන්නේ බුද්ධ ශාසනය ගැනි ශාසන කියන එකයි. අපේ ඉතිහාසයේ එහෙම අවස්ථා තියෙනවා. මිහිදු නිකායේ මව් බිමට වැඩිය දා පටන් මහා සංඝරත්නය ඉතාම දුක් මගන්සියයත් මේ දහම රැකගන්නේ පුදුමකාර කැපවීමෙනි. කටපාවිමත් ධර්මය රැකගෙන ආව නිසා මගන් වනන්ගේලාට ආරක්ෂා වෙලා, ඉතිහ වුණා මුලින්ම. අවුරුදු 12 ක් කිසිසේ තිබුණාය නිසා බැමිණිටයා සායැදී ස්වාමීන් වනන්ගේලා වන වැදිලා වගේ කොල, පොතු වර්ග වළදමත් තමයි තමන් වනන්ගේලාත් එක්ක තිබුණා මේ තිරිමල ධර්මය රැක ගත්තේ. වැදි ගොඩවල් ම දුරුය නිසාගෙනම ධර්මය වගපොත් කළේ."

කොහොම වුණත් කිරිඳි ශ්‍රී රාජසීයා රජුපුරුවන්ගේ කලෙයැදී අපට උපසම්පදා වුණ ස්වාමීන්වනන්ගේලා ගැනිව ගියා. ඒ නිසා අපගේ සරණ වැදිටිට සරණාකාර ස්වාමීන් වනන්ගේගේ හටත් සාමන්තර ස්වාමීන් වනන්ගේලා පිරිසක් සමග තායිලන්තයට වඩම කරලා එහි උපසම්පදා වෙලා ගියා ස්වාමීන් වනන්ගේලා අතින් උපසම්පදා වෙලා මව්බිමට ආහු වැඩම කළා. ඒ කියන්නේ තායිලන්තයෙන් මව්බිමට උපසම්පදාව ගැනිම බුද්ධ ශාසනය හැවත ගෙන ආවා. ඒ කලෙසේ තායිලන්තයට කිව්වේ "සියම" කියලා. එහෙම උපසම්පදා වෙලා මව්බිමට වැඩම කළ උපාලි ස්වාමීන්වනන්ගේගේ හමට මුලින් "සියම" තම එකතු වෙලයි "සියම උපාලි" ගැනනම් "ගෞරව්පාලි" තම හැදලන.

සසුනට කැප වීම වෙනුවෙන් පිදුම් ලබන පුජ්‍ය හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද හිමිපාණේ

"ඉතින් මේ ගෞරව්පාලි පරපුරේ ස්වාමීන් වනන්ගේලා දෙපාර්ශවයක් මව් බිමේ දළදා වනන්ගේ රැක බලාගෙන වනාවත් කරමින් වැඩ වෙහෙරවා. ඒ තමයි "අසිරි" "මල්වතු" කියන පාර්ශව දෙක. අසිරි පාර්ශවය ඉම-වැසී, න වැසී කියන දෙකටමට වෙන් වෙනවා. ඒ වගේම මහා නිසා, අනු නායක ස්වාමීන්වනන්ගේලාට අමතරව කාරක සභාවේ ස්වාමීන් වනන්ගේලා විසි තමන් පත් කරගන්නවා. උන්වනන්ගේලා, "විත්සන් වාර්තිය" ස්වාමීන්වනන්ගේලා කියලයි තම කෙරෙහි. සියම ගැනනම් "ගෞරව්පාලි" නිකායේ අසිරි, මල්වතු දෙපාර්ශවයෙන් පත් කරගන්න දියැලියා කිලමෙටයි නා කිමිවරුන්ටයි තමයි දළදා වනන්ගේ හාර වෙන්. සියම නිකායේම කොටස් හැටට පසු කාලීනව කැළැකි, කෝට්ටේ, රුහුණු වශයෙන් ආගමන් අනු නිකායවල් බිහි වුණා". හරු පුජ්‍ය අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වාමීන්වනන්ගේ අපව මෙලෙසින් දැනුවත් කිරීමට යෙදුණ අපගේ ඉල්ලීමට අනුව සිය ගමන් වෙහෙස පවා ගො තමමින්.

පසු කාලීනව බුරුමයෙන් උපසම්පදාව අරගෙන ඇවිල්ලයි "අමරපුර" කියන නිකාය බිහිවුණේ. බුරුමයේම රාමාණ්‍ය ප්‍රදේශයටත් ස්වාමීන්වනන්ගේලා වැඩම කරලා උපසම්පදාව අරගෙන ආවා. ඒ නිසා මරගණ නිකායයි. මේ මුලික නිකාය තුන කොටස් වලට විකාශනය වෙලා ගියත් මුලික ත්‍රෛතිකායික හැට්ටයි සැලකෙන්නේ".

අනතුරුවයි අප පුජ්‍ය හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වාමීන්වනන්ගේගේ පදවි ප්‍රාප්තිය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරය පිළිබඳවි සටහන් කැබැටිම අලංක කළේ.

"මහනුවර අසිරි විහාරයේ උපාසිථානාරයේදී මේ උන්වනන් පැවැත්මට යෙදුණේ..." උන්වනන්ගේ තමන්

ත්‍රෛතිකායික මහා සංඝරත්නයත්, දායකාරකාවුණත් කිරිවුවෙන් අපුජ්‍ය කළ නිසා ඒ අප අ පිළිබඳව දැනුවත් වෙලා තිබුණා. මේ රටේ වීරින් වීර වැඩම කළ හරුකර ස්වාමීන්වනන්ගේලාත් අප මෙහිදී කලෙක යන ගැසිතික හා සමාජය වැඩ පිලිවෙල පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයකින් සිටි බවයි පෙනෙන්නේ. ඉතින් අපගේ කැපවීම ගැන අගය කරමින් පෙරදී යෝජනා කළ මේ වාගේ පදවි අප විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරලා තියෙනවා".

"ඒ වුණත් මේ අවස්ථාවේදී අපේ සමාචාරික ස්වාමීන් වනන්ගේලා කිය තමන් කළ සේප්තාවට අප එකතු වුණේ අපේ අනුභවයන්ගෙන්, ගායකත්වයෙන් මව් බිමේ ඇති මව්ගෙන් විහාරස්ථානවලත්, අපගේ හැදී වැඩෙන ශිෂ්‍ය හිත්සුන්වනන්ගේලාගේ කටයුතුවලටත් අනුග්‍රහයක් වෙයි කියන අදහසින්."

"දේශීය වශයෙන් හෝ විදේශීය රටවල කෙරෙන ශාසනික මෙහෙවර වෙනුවෙන් ස්වාමීන්වනන්ගේලා මේ පදවි පිරිගමන්ගේ විත්සන් වාර්තිය මහා සංඝ සභාව විසිනුයි. මේ කටයුතු සිදු වුණේ මව් බිමේ වෙසෙන ගෞරවනීය, සමාචාරික, සංඝරත්නයේ සහභාගීත්වයෙන්. ඉතා උසස් ලෙස මේ උන්වනන්ගේලා කිල නිල වනාම දළදා වනන්ගේලා උපහාර දැක්වීම කර සැමරම පින් දෙන්නට වුණා". පසුවද අප විශේෂ සමාජ සත්කාරයක යෙදෙන්නට වුණා".

"ලංකාවට විශාල විපතක් වුණා මේ වෙලාවේ අපේ ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් සමත් කිරීමට මෙහෙත් පටන් වෙන්න කලින්ම සුදානම් වුණා. අපේ විහාරස්ථානයට පැමිණෙන පිරිස මේ කටයුත්තට දායක වුණා. ඒ වගේම කොළඹ ආගන්ද විද්‍යාලයීය ආදී ශිෂ්‍ය සංගමය විශේෂ පරිත්‍යාගයක් පිරිනැමුවා. මුල් රැස්කර දීමට උගන්ව වු "සියලේන පැය දෙකක්" ගවන් වළලු වැඩියටගන්න කිහිපක් කරමි. මේ එකතුවෙන් රුපියල් ලක්ෂ දහයක මුදලක් "මනුසන් දෙණා" වැඩියටගෙන තුළින් දැරුවත් 747 පිරිසකට මුල් වලුවට, පොත් පත්, සපත්තු පිරිනැමීමට යෙදුණා. මුල්දේශීයව සමුදායේ විද්‍යාලයේ සුදුවුවත් ඒ පිරිනැමීම කළේ පුත්ති 8 වෙතිලයි. එදා ම කියගම තායි ශ්‍රී ලංකා මිතු සංගමය පවත්වාගෙන යන විහාරස්ථානයේ දීත් ඇදුම් සඳහා රෙදි පරිත්‍යාගයක් සිදුකිරීමට යෙදුණා".

අපට මහත් ආචාරවැදගත් වු අසිරි පාර්ශවයේ හා නිමියත් අපවත් ව තුන් මාසයේ පින් කම යෙදුණේ පුත්ති 9 දායි. ඒ පින්කමටත් දායක වෙලා 10 වන දාටම ආහසු වැඩම කළා. ඉතින් මේ කෙටි කාලය අප හට විශේෂ වු කාලයක් වුණා. ඒ පිළිබඳව පාඩකයින් දැනුවත් කරන මඛයේ පුවත් පතටත්, අන හිත දුක් සියල්ල දෙකටත් අප පින් අනුමෝදන් කරවගවා."

පුජ්‍ය හරු අකරව්ට සංඝාතන්ද ස්වාමීන්වනන්ගේගේ අවධානය ගෝරා සතුරු දෙයට කොමු වුයේ එදින සවස පුජාව සඳහා කල් වෙලා එළඹ ඇති බව තිබීමෙනි. වෙහෙස ගොබලා සැඳහැකියැත් වෙනුවෙන් කැපව කටයුතු කරන උන්වනන්ගේ අප වෙනුවෙන් කැපව කටයුතු කරන උන්වනන්ගේ අප වෙනුවෙන් ගත කල හෝරාව මිල කළ ගොහැකියයි. ඒ වෙනුවෙන් අපි උන්වනන්ගේලා දිරිය, ශක්තිය හිමරිති සුවය සහ දිරිනැගු පාමමින් පින් දුන්නමු.

වනන්ගේගේ තොරතුරු වදාලේ අපගේ ඉහමත් උගන්වුම් නිසාවෙන් මයි. "අපි මෙල්බර්න් නුවරට වැඩම කරලා දුනට වසර 22 ක් කිසිසේ අපේ ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් ශාසනික සහ සමාජ මෙහෙවරක යෙදෙන්නට උත්සාහ කරනවා. මව් බිමේ මේ කටයුතුවලට අදාල කාලයත් එක් කළහත් වසර 43 ක් වෙනවා දුනට. විවිධ සමාජ මෙහෙවර කේම අපට මව් බිමේ හාර දිලා තිබුණා සියල්ල පිරිවෙන්වල පුනුතු කිරීමේ කටයුතුත් අපගේ මව් පදවි ප්‍රාප්තියට බෙහෙවින් බලපාන්නට ඇති බවයි අපගේ අදහස. මේ කටයුතු වලදී